

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ

ΘΕΜΑ 1 (2 μονάδες):

Α) Έστω οι αμφιμονοσήμαντες συναρτήσεις $\varphi: \mathbb{R}^m \rightarrow \mathbb{R}^m$ και $\psi: \Theta \rightarrow \mathbb{R}^r$. Τότε, αν η στατιστική συνάρτηση $\mathbf{T} = (T_1, \dots, T_m)$ είναι επαρκής για την παράμετρο $\theta \in \Theta \subset \mathbb{R}^r$, χρησιμοποιώντας το Παραγοντικό Θεώρημα να αποδείξετε ότι η στατιστική συνάρτηση $\mathbf{T}^* = \varphi(\mathbf{T})$ είναι επίσης επαρκής για την παράμετρο $\theta^* = \psi(\theta)$.

Β) Έστω W αμερόληπτη εκτιμήτρια της παραμέτρου θ . Να βρεθεί ικανή και αναγκαία συνθήκη για να είναι η W^2 αμερόληπτη εκτιμήτρια της παραμέτρου θ^2 .

ΘΕΜΑ 2 (4 μονάδες):

Έστω $X_1, \dots, X_n$ τυχαίο δείγμα από την ομοιόμορφη κατανομή $U(0, \theta)$, με $\theta > 0$ άγνωστη παράμετρος.

- i) Να εξετάσετε αν η παραπάνω κατανομή ανήκει στην Ε.Ο.Κ.
- ii) Να βρεθεί η Ε.Μ.Π. $\hat{\theta}$ της άγνωστης παραμέτρου θ .
- iii) Να βρεθεί η εκτιμήτρια με την μέθοδο των ροπών $\tilde{\theta}$ της άγνωστης παραμέτρου θ .
- iv) Να εξετασθεί αν η $\tilde{\theta}$ είναι αμερόληπτη εκτιμήτρια για το θ .
- v) Δείξτε ότι η $Y = \max X_i, i = 1, 2, \dots, n$ είναι επαρκής στατιστική συνάρτηση για το θ .
- vi) Να βρείτε την σ.π.π. της τ.μ. Y .
- vii) Να εξετασθεί αν η $\hat{\theta}$ είναι αμερόληπτη εκτιμήτρια για το θ .
- viii) Να βρεθεί η Α.Ε.Ε.Δ. της $E(X_i)$ με τη βοήθεια του Θεωρήματος Rao-Blackwell.
- ix) Να βρεθεί Α.Ε.Ε.Δ. της $V(X_i)$ με τη βοήθεια του Θεωρήματος Rao-Blackwell.

ΘΕΜΑ 3 (2 μονάδες):

Σε τυχαίο δείγμα από 500 ψηφοφόρους μιας χώρας οι 200 υποστηρίζουν το κόμμα Α.

- i) Να εκτιμήσετε με την μέθοδο μέγιστης πιθανοφάνειας σημειακά το ποσοστό p που θα λάβει το κόμμα Α στις εκλογές.
- ii) Με την βοήθεια της ανισότητας Cramer – Rao να αποδείξετε ότι η παραπάνω Ε.Μ.Π. είναι Α.Ε.Ε.Δ.
- iii) Να κατασκευαστεί και να υπολογιστεί ένα 96% προσεγγιστικό διάστημα εμπιστοσύνης για το ποσοστό p .
- iv) Τι μέγεθος δείγματος πρέπει να έχετε ώστε το εύρος του παραπάνω διαστήματος να είναι το πολύ 5% σε συντελεστή εμπιστοσύνης 0.04;

ΘΕΜΑ 4 (2 μονάδες):

Για την εκτίμηση του άγνωστου ποσοστού p που θα λάβει ένα κόμμα Α στις επόμενες εκλογές έστω ότι συλλέξατε τυχαίο δείγμα $n = 20$ ψηφοφόρων. Έστω ότι θέλετε να ελέγξετε την μηδενική υπόθεση $H_0: p = 0.5$ έναντι της εναλλακτικής $H_1: p < 0.5$. Έστω ότι η κρίσιμη περιοχή του εν λόγω ελέγχου είναι η $K = \{y \leq 3\}$, όπου y είναι ο παρατηρούμενος αριθμός των ψηφοφόρων που τάχθηκαν υπέρ του κόμματος Α στο δείγμα.

- i) Να υπολογίζεται το ε.σ.-α του άνω ελέγχου.
- ii) Αν το κόμμα Α λάβει τελικά ποσοστό 40% στις εκλογές να υπολογίσετε την πιθανότητα σφάλματος τύπου II για τον άνω έλεγχο.